

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/19/030637/
Documentnummer: 128049
Datum: dinsdag 7 mei 2019/verzonden 8 mei 2019
Onderwerp: UNESCO Werelderfgoed Romeinse Limes, Kanaal van Corbulo Voorschoten
Bijlage(n): 1

Geachte Raad,

Met deze informatiebrief wil het college u informeren over de uitkomsten van het archeologisch onderzoek naar het Kanaal van Corbulo in Voorschoten. Daarnaast informeren wij u over de Werelderfgoednominatie van het Kanaal van Corbulo als onderdeel van de Romeinse Limes.

Inleiding

Zoals u in de informatiebrief van 9 oktober 2018 hebt kunnen lezen, is opdracht gegeven voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in drie kernzones waar het kanaal vermoedelijk goed bewaard is gebleven en die geschikt zijn voor duurzaam behoud, namelijk de Vlietwijk, de Starrenburgerpolder en de Knippolder. Deze drie gebieden vormen een representatief deel van het Kanaal van Corbulo. De overige delen van het Kanaal van Corbulo vormen de bufferzone.

Archeologisch onderzoek

Er is een bureauonderzoek uitgevoerd waarin al het eerdere onderzoek naar het Kanaal van Corbulo is verwerkt. In de Vlietwijk en Starrenburgerpolder heeft een archeologisch booronderzoek plaatsgevonden. In de Vlietwijk is vervolgens begin januari een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek heeft de ligging van het kanaal bevestigd en er zijn aanvullende gegevens verzameld over de diepte en kwaliteit van de resten. In de Knippolder was het vanwege het ontbreken van betredingstoestemming van de gebruikers van de percelen niet mogelijk om aanvullend archeologisch onderzoek te doen. De begrenzing in de Knippolder volgt uit oudere onderzoeksresultaten van zowel binnen als buiten het beoogde terrein, zodat ook zonder aanvullend onderzoek een grens kon worden getrokken. Bij het proefsleuvenonderzoek in de Vlietwijk is een bijzondere ontdekking gedaan. Op de bodem van het kanaal is aardewerk gevonden uit het einde van de 2^e eeuw na Chr. Dat aardewerk is minstens 120 jaar 'nieuwer' dan de eerste aanleg van het kanaal van rond het jaar 50. Het kanaal was dus mogelijk langer bevaarbaar dan gedacht.

Werelderfgoednominatie

De oude Romeinse Limes staat sinds 2011 op de voorlopige lijst Werelderfgoed. In 2014 ondertekenden gemeenten, provincies en het Rijk de Intentieverklaring voor het opstellen van een nominatiedossier. In 2016 is een wetenschappelijk studie uitgevoerd waaruit bleek welke terreinen onderdeel uit kunnen maken van de toekomstige Werelderfgoed site. Inmiddels is aan de hand van het recente onderzoek een conceptbegrenzing van de drie kernzones en de bufferzone opgesteld en door de LimesSamenwerking aan het College van Voorschoten voorgelegd. Het College heeft besloten positief te reageren op het voornemen om de drie kernzones en de bufferzone zoals voorgesteld op te laten nemen in het Werelderfgoednominatiedossier.

Aanwijzingsprocedure archeologische rijksmonumenten

Voor de Werelderfgoednominatie moeten de drie kernzones archeologisch rijksmonument worden. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verzorgt de aanwijzingsprocedure en zal

hierover contact opnemen met eigenaren, gemeenten en andere belanghebbenden. De formele procedure duurt maximaal 6 maanden, gerekend vanaf het moment waarop het Rijk het ontwerpbesluit ter inzage heeft ingelegd.

Bescherming en vergunningen

Voor de gebruikers van de percelen die straks rijksmonument zijn, geldt nu al dat wanneer zij bodemingrepen willen uitvoeren die eventuele archeologische resten kunnen beschadigen, ze een omgevingsvergunning nodig hebben op basis van het bestemmingsplan. Om die omgevingsvergunning te kunnen krijgen, is archeologisch onderzoek verplicht. Het kan zelfs zo zijn dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend in het belang van archeologie, omdat voor behoudenswaardige archeologische resten geldt dat deze in de bodem behouden moeten blijven. Binnen archeologische rijksmonumenten geldt ook dat de resten behouden moeten blijven. Voor ingrepen die van invloed zijn op de archeologische waarden in de bodem, is een monumentenvergunning nodig. De monumentenvergunningprocedure verloopt op dit moment via de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, maar de aanvraag verloopt via de gemeentelijke omgevingsvergunning. Mogelijk krijgt het college van B&W de verantwoordelijkheid voor de vergunningprocedure bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wanneer ontwikkelingen in een archeologisch rijksmonument toch gewenst zijn en op dit moment nog niet zijn voorzien, dan kan er een Heritage Impact Assessment (HIA) worden doorlopen om inzicht te verkrijgen in de effecten van de beoogde ontwikkeling op het Werelderfgoed. Voor meer informatie over archeologische rijksmonumenten wordt verwezen naar de Factsheet die is opgenomen als bijlage van de brief van de LimesSamenwerking.

Bufferzone

Voor de bufferzone wordt door de LimesSamenwerking een planologische bescherming voorgesteld met een vrijstellingsgrens van 100 m², zoals nu op basis van het gemeentelijk archeologiebeleid in deze zone ook de norm is. Deze vrijstellingsgrens is ook opgenomen in de Provinciale Verordening Ruimte (2017). In het gemeentelijk archeologiebeleid geldt op dit moment naast de oppervlaktevrijstelling van 100 m² ook een vrijstelling voor ingrepen tot 30 cm. Archeologisch onderzoek is verplicht bij ingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm. Omdat de resten van het Kanaal van Corbulo op sommige locaties dieper liggen dan 30 cm, wordt in overleg met de Provincie Zuid-Holland gezocht naar een maatwerkoplossing en de dieptevrijstelling zo nodig naar beneden bijgesteld.

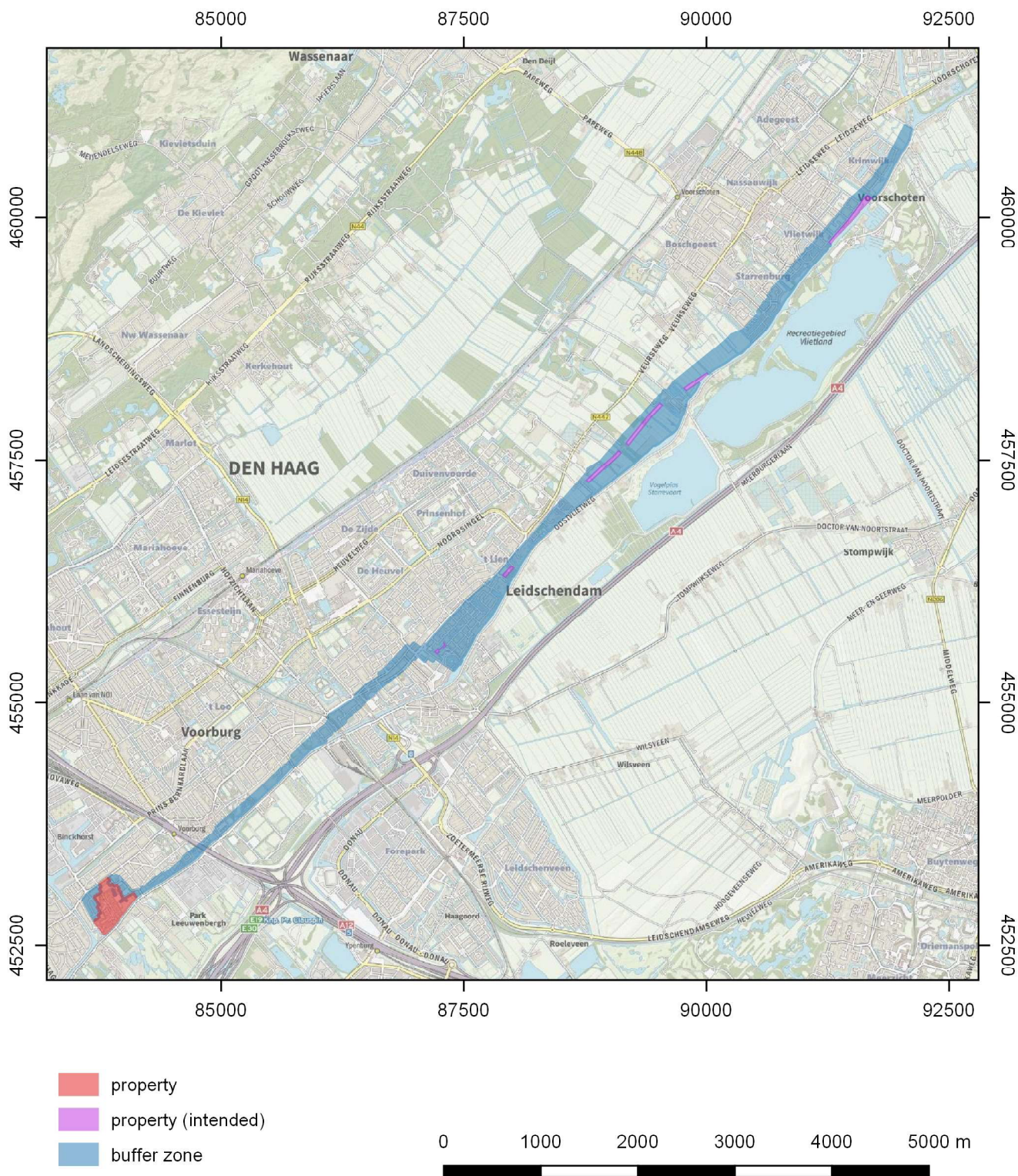
Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

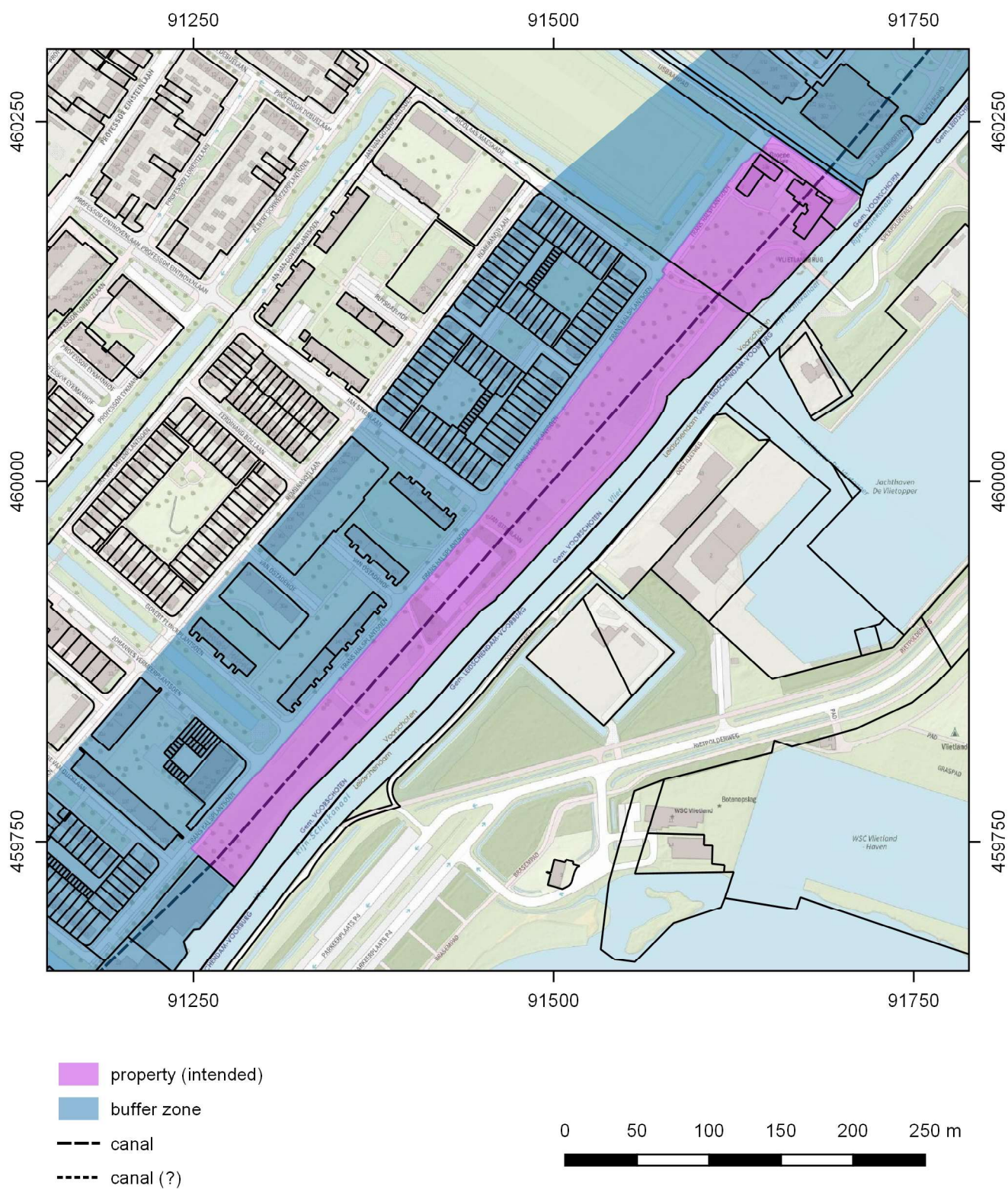
Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

04 Corbulokanaal

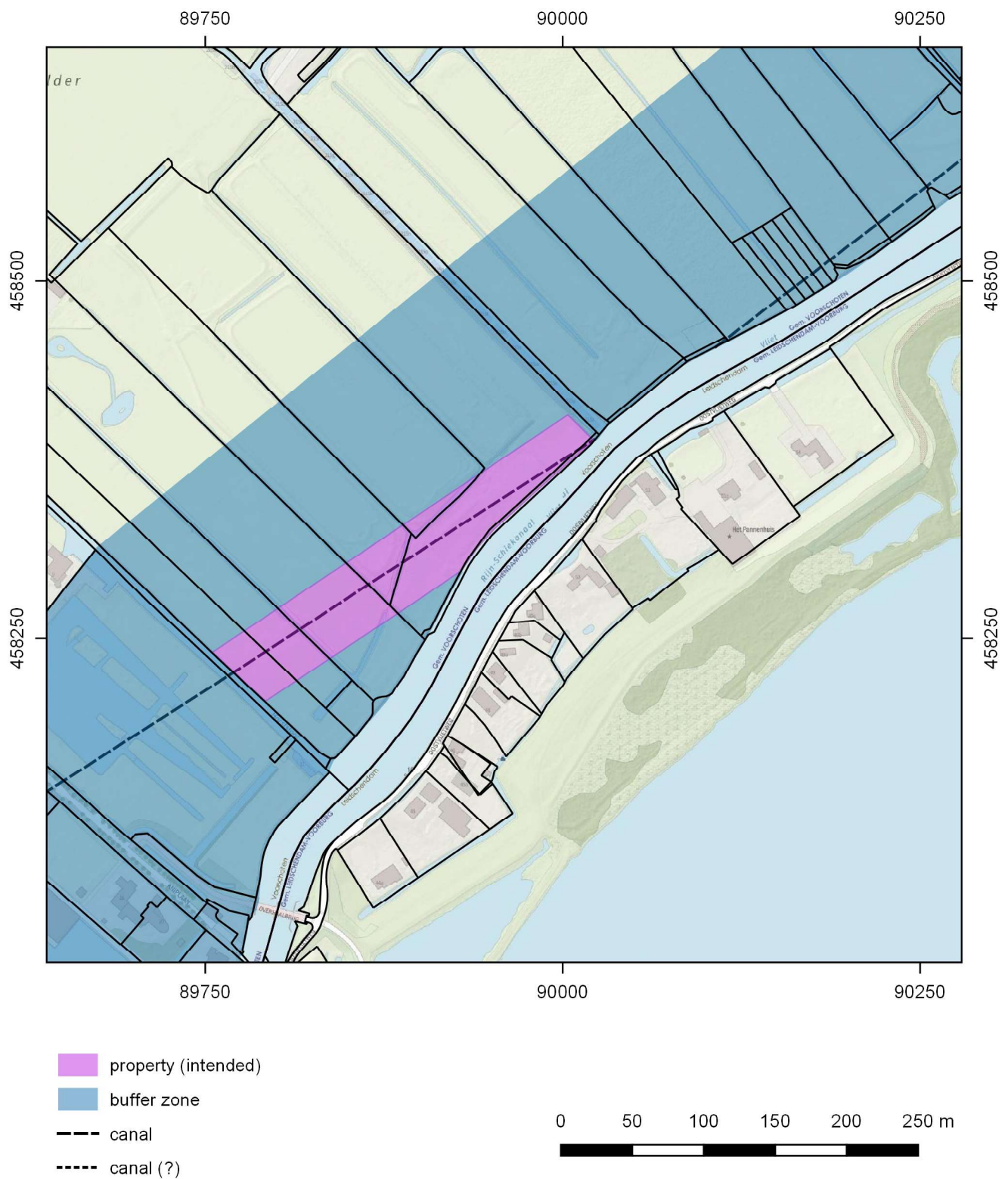
Er wordt naar gestreefd om de begrenzing waar mogelijk logisch en haalbaar samen te laten vallen met de perceelgrenzen. Dit kan in sommige gevallen ertoe leiden dat in het uiteindelijke conceptnominatiedossier het kerngebied of de bufferzone nog in zeer beperkte mate kan afwijken van het hier gepresenteerde kaartbeeld. Daarnaast kunnen in voorkomende gevallen de reacties binnen eventuele aanwijzingsprocedures en bredere ontwikkelingen binnen de voorbereiding van de Werelderfgoednominatie ertoe leiden dat aanpassingen in de begrenzing nodig zijn. Dit zal worden gedaan in tijdig overleg met de betrokken gemeenten.

04-a Corbulokanaal-Vlietwijk

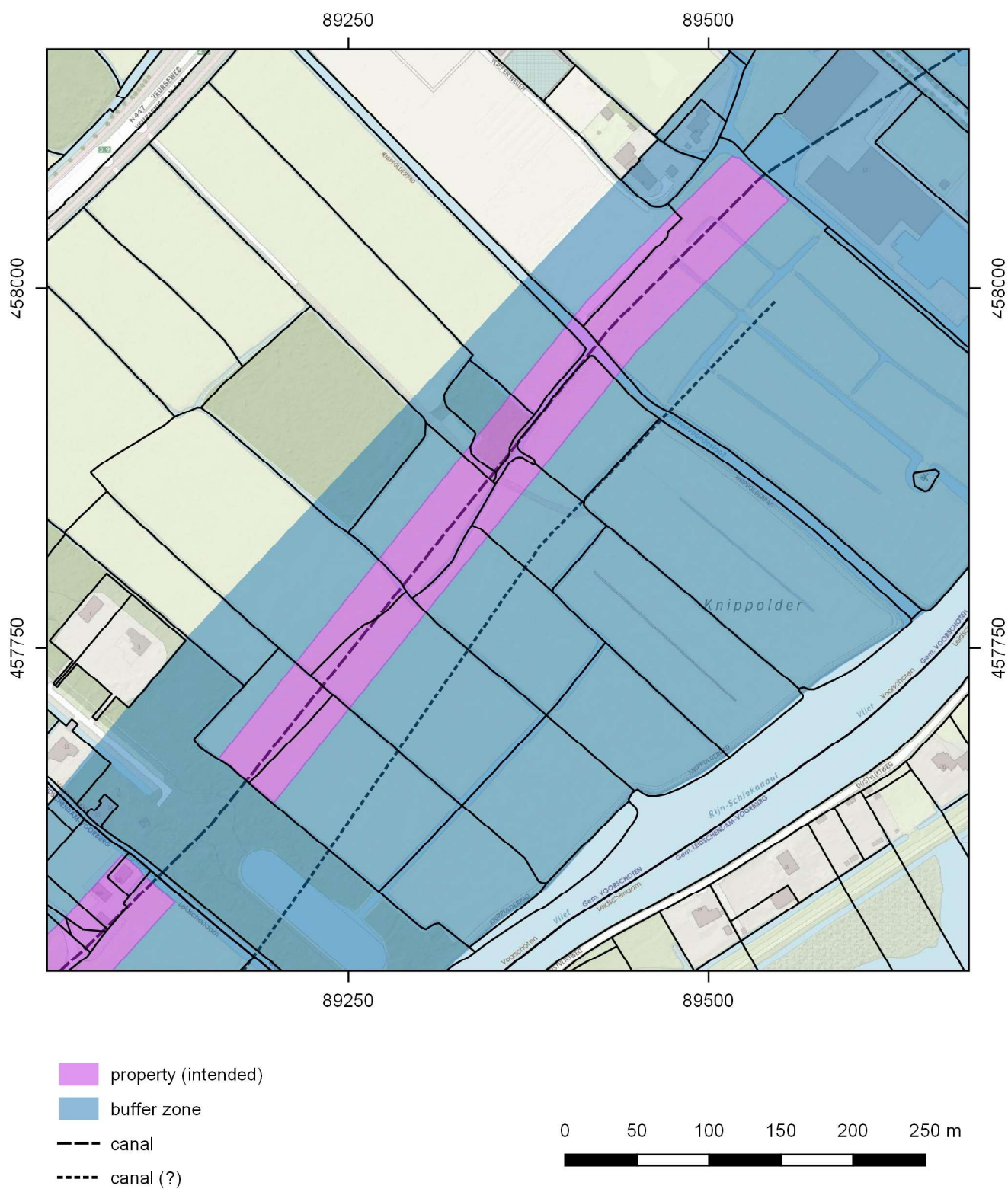
Er wordt naar gestreefd om de begrenzing waar mogelijk logisch en haalbaar samen te laten vallen met de perceelgrenzen. Dit kan in sommige gevallen ertoe leiden dat in het uiteindelijke conceptnominatiedossier het kerngebied of de bufferzone nog in zeer beperkte mate kan afwijken van het hier gepresenteerde kaartbeeld. Daarnaast kunnen in voorkomende gevallen de reacties binnen eventuele aanwijzingsprocedures en bredere ontwikkelingen binnen de voorbereiding van de Werelderfgoednominatie ertoe leiden dat aanpassingen in de begrenzing nodig zijn. Dit zal worden gedaan in tijdig overleg met de betrokken gemeenten.

04-b Corbulokanaal-Starrenburg

Er wordt naar gestreefd om de begrenzing waar mogelijk logisch en haalbaar samen te laten vallen met de perceelgrenzen. Dit kan in sommige gevallen ertoe leiden dat in het uiteindelijke conceptnominatiedossier het kerngebied of de bufferzone nog in zeer beperkte mate kan afwijken van het hier gepresenteerde kaartbeeld. Daarnaast kunnen in voorkomende gevallen de reacties binnen eventuele aanwijzingsprocedures en bredere ontwikkelingen binnen de voorbereiding van de Werelderfgoednominatie ertoe leiden dat aanpassingen in de begrenzing nodig zijn. Dit zal worden gedaan in tijdig overleg met de betrokken gemeenten.

04-c Corbulokanaal-Knipppolder

Er wordt naar gestreefd om de begrenzing waar mogelijk logisch en haalbaar samen te laten vallen met de perceelgrenzen. Dit kan in sommige gevallen ertoe leiden dat in het uiteindelijke conceptnominatiedossier het kerngebied of de bufferzone nog in zeer beperkte mate kan afwijken van het hier gepresenteerde kaartbeeld. Daarnaast kunnen in voorkomende gevallen de reacties binnen eventuele aanwijzingsprocedures en bredere ontwikkelingen binnen de voorbereiding van de Werelderfgoednominatie ertoe leiden dat aanpassingen in de begrenzing nodig zijn. Dit zal worden gedaan in tijdig overleg met de betrokken gemeenten.